

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose šte. 7

Cena: Posamezna šte. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: šte. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 34

Gorica - 23. avgusta 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

„TO JE POLITIKA!“

Ribič lovi ribe ali na trnek ali z mrežo. Z mrežo jih ujame hkrati obilo.

V političnem življenju so spletili nasprotniki vere posebno mrežo za verne ljudi; v njo zamrežijo marsikaterega kratkovidnega katoličana. Ta zvito spletena mreža je očitek, ki ga mečejo med ljudi proti duhovniku, ko vernikom oznanja njih dolžnosti in javnem življenju.

Ta očitek, bolje fraza, se glasi: »To je pa politika!«

Ta fraza nekaterim ohromi versko prepričanje in oslepi razum. Menijo, da se duhovnik vtiča v zadeve, ki ga ne brigajo, in da njim samim jemlje svobodo.

Človek je pa tako rad svoboden, prost vsake obveze, vsake postave; ugaja mu, če dobi izgovor. Pregovor pravi: »Vsak izgovor je dober, tudi če ga prinese pes na repu.«

*

Ni tu govora, ali naj se duhovnik politično udejstvuje; pač pa o tem, da nasprotniki s frazo: »To je pa politika« ubijajo duhovnikovo delo, ko oznanja vernikom njihove dolžnosti in javnem življenju.

Ti apolitičarji se namreč vere silno bojijo. Vedo, da verni ljudje hočejo rešiti svojo dušo. Vedo, da ne bodo verniki v javnem življenju nikdar podpirali njihovih zvičaj in vab, kakor hitro bi se zavedli, da so proti veri, proti moralnim zakonom. Edini duhovnik more takim razglaviti, kam pes tace moli. V Jugoslaviji n. pr. sedaj tarnajo ljudje, ki niso verjeli duhovnikom, pač pa osvobodilni fronti: »Kdo si je mislil, da so taki zločinci? Kam so nas pripravili! Jugoslavija je ena sama ječa!« itd. Tako izjavljajo razni ubežniki.

Ker se ti nasprotniki vere zavedajo vpliva duhovnikovega, zato je treba preslepiti vernike, naj mu ne verjamejo, ker »se vmešava v politiko«.

Katoličani smo! Vse naše življenje je podvrženo božjim postavam. Ne samo v hiši, tudi zunaj nje moramo živeti moralno. Tatvina je tatvina, naj krade posameznik ali pa brezvestna družba.

Katoličani smo! Vero moramo tudi braniti. Bog je vladar nebes in zemlje. Jezus Kristus naš Odrašnik. To moramo izpovedovati ne samo ob domačem ognjišču, ampak tudi v javnosti. »Kdor mene zataji pred ljudmi, tega bom tudi jaz zatajil pred mojim Očetom, ki je v nebesih.« svari Jezus Kristus.

Katoličani smo! Vero moramo tudi širiti. Jezus je ukazal: »Pojdite in učite vse narode!«

Ali je politika: braniti vero? Ali je politika: širiti vero? Tedaj je delal Jezus največje »politiko«.

Ali je Jezus uganjal politiko, ko je učil: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega?« Ali so apostoli delali politiko, ko so se uprli poganskemu češčenju in malikovanju rimskih cesarjev? Učili so le resnico, da je le en Bog; poleg njega so Herod, divus Augustus... če hočete sedaj Stalin i. dr., le maliki!

*

Ker si, kakor vidimo in doživljamo neprestano, vlastodržci prizadevajo, da bi samega Boga vrgli z nebes, podrl Cerkev, ki je sezidana na skalo, spoznavamo, kako važno je, kdo je na oblasti.

Zato ni politika, če duhovnik uči vernike, da morajo voliti po vesti, pa take, ki veri ne bodo delali nasilja, ki je ne bodo vklepali v verige.

Duhovnik bi celo grešil, če bi ne oznanjal vernikom teh svetih dolžnosti. Kateri gospodar postavlja mutastega psa za varuha?

Verniki grešijo, če se dajo ujeti v nastavljene mreže brezvernih, in tako pomagajo, da pridejo na oblast neverni, bogotajci in preganjanci vere.

Brezverni diktatorski režimi trošijo v svet, da je pod njimi verska svoboda. V resnici pa prepovedujejo in zatirajo na vse moč in z vite načine vero: učitelji, uradniki ne smejo brez nevarnosti k nedeljski maši ne k zakramentom; svojih otrok ne smejo dati krstiti; cerkveno se ne smejo poročiti; v cerkvi nadzorujejo vsako besedo; ne dovoljujejo verouka v šolah; preganjajo duhovne z vsakovrstnimi šikanami; verskega tiska ne dovoljujejo, češ da ni papirja; zato nimajo mašnih knjžic, ne katekizmov; medtem pa istočasno bruhajo iz tiskarn ti vlastodržci svojega tiska toliko, da se dela gnoj; ti vlastodržci, ki so s političnimi sleparijami in

Negotovost izida londonske konference o sueškem vprašanju

Dan po Velikem Šmarnu so se diplomati namesto na kaki rivieri sestali v Londonu, da razpravljajo o Suez in njegovem prekupu, potem ko je Egipčan Nasser tako nenadoma in samovoljno podžvil Mednarodno sueško družbo in vzel upravo prekopa v svoje roke. Na konferenci se je zbralo 22 držav, od povabljenih se ni odzval le Nasser. Videlo se je pa takoj od začetka, da bodo njegove interese zastopali drugi, in sicer Rus Šepilov in Indijec Krišna Menon. Tako se je tudi zgodilo.

Razprave na konferenci so se takoj osredotočile okrog dveh predlogov, kako urediti upravo Sueškega prekopa, in sicer je prvi predlog stavil ameriški zunanji minister Foster Dulles, drugega pa Krišna Menon. Dulles je predlagal naslednje: podžviljenje prekopa je dejstvo, ki naj ostane, saj bi do tega prej ali slej moralo priti. Uprava prekopa pa ne more ostati samo v rokah Egipta, temveč naj se poveri posebnemu svetu, ki bo sestavljen iz članov držav, ki se prekopa najbolj poslužujejo, in seveda tudi Egipta. Ta svet naj bi služil temu, da se dobijo zadostne garancije za prosto plovo preko Suez in pa za njegovo uspešno vzdrževanje. Indijec Krišna Menon, ki se je na potu v London ustavil najprej v Kairu pri Nasserju, je pa predlagal, naj se uprava prekopa poveri izključno Egiptu, češ da se lahko vsi dovolj zanesajo na garancije, ki jih Egipt ponuja za prosto plovo po kanalu. Če bi sprejeli Dullesov predlog, je rekel Menon, bi to bilo novo kolonialno nadzorstvo nad Egiptom. Tega pa ne smemo dopustiti.

Vse razprave so se torej vršile okrog teh dveh predlogov. Po skoro enem tednu razgovorov so v torek glasovali za oba predloga. Ameriški je dobil 17 glasov in so zanj glasovale tudi Pakistan, Turčija, Iran in Japonska, poleg evropskih držav. Torej tudi azijske države, ki so v Bandunški zvezi. Za indijski predlog so se izrekli: Indija, Sovjetska zveza, Cejlon in Indonezija. Španija pa je stavila svoj tretji vmesni predlog, ki je pa v bistvu enak indijskemu. Takšen je torej bil izid glasovanja v torek. Pokazalo se je,

našljem uropali vernikom, v Jugoslaviji n. pr. dvajset iskarn! Teh ropov nobeno tolmačenje ne izbrše, ne pred Bogom ne pred zgodovino ne pred sedanostjo. To je politika, pa peklerska!

Cerkev ni zavarovalna družba, ki svoje varovance zavaruje le za določene primere. Cerkev ima skrb, da bi bilo vsako naše dejanje, zasebno kot javno, res moralno. Tako nas varno vodi v večnost. To pa ni politika!

*

Gostilničar je prodajal ponarejeno vino. Duhovnik je učil v nedeljo, da moramo prodajati pošteno blago, dajati dobro mero in vago. Po maši so šli h gostilničarju popit merico vina in več. Ko so bili že nekoliko v rožicah, je gostilničar povzdignil glas: »Gospod se vtiča v politiko! Naj mašuje, spoveduje, naj bo v zakristiji, zunaj smo mi gospodarji. Zlorablja vero. To je politika.« Zakričali so gostje: »To je politika! Duhovnik naj molči. Zunaj smo mi gospodarji. Živel naš gostilničar. Živela »fabrika! Pijmo ga!«

Uganili ste, kje in kdaj se to godi.

— 3 —

Boj proti komunizmu v Zahodni Nemčiji

Ustavno sodišče v Zapadni Nemčiji je proglasilo komunistično partijo za protizakonito. V devetih zveznih deželah Zapadne Nemčije so takoj zaprli vse sedeže komunistične stranke in zaplenili njihovo imetje. Stavbe bodo v večini porabili za nastanitev številnih beguncev iz Vzhodne Nemčije, odkoder beže pred rdečim rajem. Vse zaplembe so se izvršile v miru in brez odpora. Mnogi komunistični prvaki, katere so zaprli zaradi varnosti, so pri zaslišanju izjavili, da se odpovedujejo vsaki prevratni in podtalni delavnosti v prid komunizmu.

Medtem ko je v Zapadni Nemčiji ta ukrep naletel na splošno odobravanje tudi s strani socialdemokratov, se nasprotno vrše v Vzhodni Nemčiji naravnost velike demonstracije, na katerih protestirajo proti »terorju« v Zapadni Nemčiji. Če se je Zapadna Nemčija tako hudo pregrešila proti demokratičnim svoboščinam in prepovedala komunistično stranko, naj sedaj vsaj Vzhodna Nemčija pokaže, kakšna je njena demokracija in uvede politično svobodo in večstrankarski sistem. Ko bomo videli vse te svoboščine v Vzhodni Nemčiji, potem bomo pa tudi prisluhili, kaj oni pravijo. Dokler pa vidimo iz vzhoda le bežati trume beguncev, ne moremo verjeti v njihovo demokracijo in poštenu socialni red.

Volilne priprave v ZDA

V Chicagu je bil kongres demokratske stranke. Na njej so izbrali predsedniškega in podpreds. kandidata. Za predsednika bo dem. stranka predlagala Stevenson, za podpredsednika pa senatorja Kefauverja. Komaj so zaključili svoj kongres demokrati, so na skrajnem zapadu začeli s kongresom republikanci.

Redni in izredni letalski most je v noči prenesel iz Chicaga v San Francisco nad tri tisoč časnika in televizijskih operaterjev. Ni dvoma, da bodo republikanci ponovno predlagali za predsednika Eisenhowerja. Težja pa bo izbira podpredsednika za republikansko stranko. Z dosedanjim niso zadovoljni in prerokujejo, da če bi ponovno kandidiral, bi Eisenhower moral računati s kakimi 4 milijoni glasov manj. Štirje milijoni glasov pa tudi v Ameriki nekaj pomenijo.

Se bo Ciper pomiril?

Ciprsko osvobodilno gibanje EOKA je povabilo ciprske Grke, naj prenehajo z oroženimi akcijami. Angleški guverner na Cipru Harding je pa izjavil, da je sedaj vrsta na Grkih, ako žele mir in ureditev sporov na otoku. Vse narodnostne skupine, ki žive na otoku, in to Grki, Turki, Armenci in Angleži morajo živeti v miru. Vsaka uporaba sile rodi le razdejanje in škodo. V zvezi s pozivom k miru, je tudi pravoslavni škof Anthimos, ki načeljuje pravoslavni cerkvi v času odsotnosti nadškofa Makariosa, izjavil, da pričakuje osvoboditev nadškofa Makariosa. Ponudba miru je prvi korak k mirni rešitvi razmer na Cipru, je izjavila vlada. Voditelj tajnega upora je izjavil, da je EOKA prenehala samo z oroženimi akcijami in tako pokazala dobro voljo. Tudi oblasti na Cipru so takoj pokazale dobro voljo in olajšale predpise o prometu.

Izleti v ZSSR predragi

Iz Italije so bila letos na programu tri večja skupinska potovanja v Rusijo. Cene teh potovanj so bile

naslednje: 435.510 in 300 tisoč lir, zadnje pa 395 tisoč lir. Le za najnižjo ponudbo se je našel en potnik. Ostala potovanja so morali odpovedati. V Rusiji smatrajo taka potovanja za luksuzna in zahtevajo dnevno 18.750 lir, to je za penzion; izleti in drugo so povrh. V Italiji pa so Rusi plačali za luksuz le 7 tisoč lir. Blagor ruskim delavcem in uradnikom, ki si morejo privoščiti tak domač luksuz, še večji blagor pa onim, ki so si mogli privoščiti sicer cenejši luksuz v Italiji!

Tragedija v Marcinelleu je dokončana

Padlo je zadnje upanje, da bi v belgijskem rudniku Marcinelle reševalne skupine dosegle globino 1035 m, kjer je ostalo blokiranih še 124 rudarjev. V soboto 18. avgusta je skupina treh junaških rudarjev, sestavljena iz enega Belgijca, enega Italijana in enega Nemca, dosegla do sled najnižjo kvoto 975 metrov. Premagali so razne ovire, borili se z vročino in strupenimi plini, plazili se več kot tri četrt ure po ozkem komaj 40 cm visokem rovu in dosegli kvoto 975 m. Tu so previdno odprli prva vrata. Objel jih je gost plavkast dim in vročina 40 stopinj, znamenje, da v najnižjih rovih še vedno divja ogenj. Le 60 metrov jih je ločilo od najgloblje rova, a morali so nadaljnje prodiranje opustiti, ker bi postalo smrtno nevarno. Od vhoda v rudnik do te točke so prehodili 2500 metrov in se izčrpani zopet vrnili z žalostnim sporočilom, da je vsako nadaljnje prodiranje za sedaj nemogoče. Ta novica je v svojih zasutih rudarjev zamorila zadnje iskro upanja, kar je še potrdilo vodstvo rudnika, ko je povedalo zastopnikom tiska, da ne bo od sled izdalo nobenega poročila več. Najbrže bo minilo še najmanj teden dni, da bodo reševalne skupine dosegle globino 1035 m po glavnem rovu. Odstraniti bodo morali nešteto usadov in podpreti druga nevarna mesta ter napeljati novo napravo za dvigalo, da bodo lahko dosegli najnižjo globino, kjer leže zadrženi še zadnji rudarji.

Medtem se nadaljujejo po raznih belgijskih rudnikih stiske rudarjev, ki zahtevajo večjo jamstvo za varnost. Nadaljujejo se tudi ostri očitki proti vodstvu rudnika v Marcinelle, ki ni dovolj poskrbelo za varnost pri nevarnem rudniškem delu. Edina tolažba v tej težki nesreči, ki je zadela belgijske in italijanske rudarje, je veriga solidarnosti, ki je pokazala že toliko iskrenega sočutja z žrtvami te strašne nesreče. Nabirka je že dosegla veliko milijonov belgijskih frankov in italijanskih lir.

KOLIKO STANE PREHOD LADIJ SKOZI SUEŠKI PREKOP

Ladje, ki hočejo potovati skozi Sueški prekop, morajo plačati potnino, ki velja za 30 tisoč tonske natovorne ladje 10 milijonov lir, za 20 tisoč tonske ladje 7 milijonov, za 10 tisoč tonske 3 milijone in pol. Prazne ladje, ki potujejo skozi prekop, plačajo polovico predpisane potnine. Kljub tej ogromni potnini so ladje, ki potujejo skozi Sueški prekop, še vedno na dobičku, kajti če bi si izbrale pot okrog Afrike, bi za to potrebovale 10 do 12 dni, kar bi pomenilo za 30 tisoč tonsko ladjo 250 šterlin na dan. Pot skozi prekop pa jim prihrani 1000 šterlin.

VERA VELIKIH MOZ

Med panamerikanskim kongresom, ki se je pred kratkim vršil v Panami, je predsednik Eisenhower odgovoril časnikarjem, ki so ga vprašali glede njegove kandidature pri prihodnjih predsedniških volitvah, sledeče: »Nimam več dosti moči, zato le vlečem naprej.« Pred kratkim je Eisenhower podpisal sklep kongresa, ki jasno izpričuje vero velikih mož. S tem podpisom je ta sklep postal zakon, s katerim stopi v veljavo novo, uradno geslo Združenih držav: »Mi verujemo v Boga.«

NAŠ TEDEN V CERKVI

26. 8. ned., 14. pob.: sv. Ceferin, p.
27. 8. ponedeljek: sv. Jožef Kalasancij, sp.
28. 8. torek: sv. Avguštin, cerkv. uč.
29. 8. sredo: Obglavljenje sv. Janeza Krst.
30. 8. četrtek: sv. Roza iz Lime, d.
31. 8. petek: sv. Rajmund, sp.
1. 9. sobota, prva: sv. Tih, opat

SV. ROZA LIMANSKA († 1617) je prvi svetniški cvet Južne Amerike. Doma je bila v Limi (Peru). Od svoje mladosti je gojila sveto življenje.

Živela je silno spokorno. Izvredno se je postila. Ne zaradi lepoticenja, pač pa,

da se je pokorila, si je odstrigla lepe lase. S svojim spokornim in svetim življenjem je zadostovala za grehe španskih osvajalcev; obenem pa je mnoge rojake navdušila za spokorno življenje.

Skozi 15 let je vsak dan po par ur trpela silno zapuščeno in dušno suhoto; a nato so se ji prikazovali angeli in Devica Marija.

Kajne, dekle, ki se rada lepoticiš in hočeš zabar, celo grešnega uživanja — kako te ta deklica osramoti. — V dušni zapuščeni pobožna duša vztraja v dobrih delih. Bog je blizu.

IZ SV. EVANGELIJA

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Nihče ne more služiti dvema gospodoma, ali bo namreč enega sovražil in drugega ljubil, ali se bo enega držal in drugega zaničeval. Ne morete služiti Bogu in mamoni. Zato vam pravim: Ne bodite v skrbeh za svoje življenje, kaj boste jedli, tudi ne za svoje telo, kaj boste oblekli. Ali ni življenje več kot jed in telo več kot obleka? Pogledajte ptice pod nebom: ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo v žitnice, in vaši nebeški Oče jih živi. Ali niste vi veliko več vredni kot one? Kdo izmed vas pa more s svojo skrbjo dodati svoji postavi en komelec? In za obleko kaj ste v skrbeh? Pogledajte lilije na polju, kako rastejo; ne trudijo se in ne predejo, a povem vam, da še Salomon v vsem svojem sijaju se ni oblačil kakor katera izmed njih. Če pa trava na polju, ki danes stoji in se jutri v peč vrže, Bog tako oblači, ne bo li mnogo bolj vas, maloverni? Ne skrbite torej in ne povprašajte: Kaj bomo jedli ali kaj bomo pili ali s čim se bomo oblekli? Zakaj po vsem tem povprašujejo pagani. Saj ve vaš nebeški Oče, da vsega tega potrebujete. Išcite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to se vam bo navrglo. Ne skrbite torej za jutri; kajti jutrišnji dan bo imel skrb sam zase; zadosti je dnevu njegova lastna težava.«

Evangelij je s svojim naukom sodoben, vedno enako važen, življenjski in globok. Velja bržkone za vse čase dejstvo, da ima denar v svetu veliko moč. »Denar — sveta vladar«, pravi pregovor. Premnogi so ljudje, ki hrepenijo po bogastvu in posebej po denarju. V neki meri je to razumljivo. Boljše je imeti denar kot pa biti brez njega. Kdor ima denar, hiše, posestvo i. pod., tak ima skoraj vse tisto, kar nudi ta svet; zlasti, če je še poleg tega zdrav. Z denarjem dobiš zemljo, hiše, polja, gozdove, fine obleke, nakit; pripraviš si užitek, zabavo, splošno blagostanje in še ljudi si z njim podkupiš. Bogastvo vleče. Spričo te nevarnosti je nezmotljivi Učenik postavil tole prevažno pravilo:

1. Ni mogoče služiti Bogu in bogastvu, ni mogoče živeti hkrati za Boga in za denar. Razlog je tale: vsak človek ima samo eno dušo in samo eno srce. Tisti, ki se ogreva za Boga, bo Njemu dal svoje srce. Njegova duša bo živela za Boga, Njega slavila in Njemu služila. Kdor pa ljubi denar, bogastvo, užitek, ta svet, ta je v bistvu prodal svojo dušo hudiču, ki ga je odtrgal od Boga. A človek ima nesmrtno dušo, ustvarjeno za večnost, za neskončnega Boga. Kako majhen je torej tisti, ki svoje srce priklepa na zemljo, na mrtvo zemljo! Jasno je torej, da Bog in razkošje ne gresta skupaj; ni mogoče združiti ljubezen do Boga z razkošnim življenjem. Ali eno ali drugo! Srca in duše ni mogoče razdvojiti.

2. Išcite najprej božje kraljestvo in njegovo pravico! To Jezusovo naročilo ni le ukaz, ampak hkrati najpametnejši nasvet. Bogastvo, ki je milijvno in omejeno, more le delno

zadovoljiti: je od danes do jutri, kakor naš zemeljsko življenje; povzročata lastniku mnogo nepotrebnih skrbi in prav tako resnih nevarnosti za njegovo nesmrtno dušo. Koliko ljudi si je že zapravilo svojo srečo ravno zaradi denarja! Nasprotno,

PAMETNI UKREPI O FILMIH NA PORTUGALSKEM

Vsi priznavajo, da slabi filmi povzročajo neizmerno škodo med mladino, a le redke države se potrudijo, da bi s primernimi zakoni zaščitile mladino pred pohujšanjem. Menda se bojijo, da bi se z zakoni, ki bi omejevali razuzdano svobodo filmske produkcije, pokazali premalo demokratične. Italijanski parlament je izglasoval nov zakon o filmih, a še ne vemo, kakšen je.

Portugalska se je v tem oziru pokazala zelo napredno. Zakonito je prepovedano, da bi otroci pod 13 letom obiskovali javne kinodvorane. Udeleževati se smejo samo vzgojni predstavi, ki so organizirane samo zanje. Meja starosti za filme, ki so primerni samo za odrasle, je postavljena na 18 let.

BOLNI DUHOVNICI ROMAJO V LURD

600 bolnih duhovnikov iz Italije, med njimi tudi nekaj škofov, je s posebnim vlakom bilo na romanju v Lurdu.

KRST PRED SMRTJO

Ba Cut, poveljnik uporniških čet v južnem Vietnamu, se je malo pred izvršitvijo smrtne obsodbe dal krstiti. Ba-Cut je poveljeval sekti Hoa-Hao; v borbah je bil ujet in obsojen na smrt.

AMERIKANCI SE ZAVZEMAJO ZA SVOJE MISIJONARJE

Mao Tse Tung je zopet izpustil iz svojih zaporov dva ameriška misijonarja, druge pa še vedno pridržuje v ječi. Prebivalci Pitsburga, velikega ameriškega industrijskega mesta, so zato zelo razburjeni. Eden izmed njihovih sorojakov, dominikanec Devine, je bil prva žrtev sedanjega voditelja Kitajske. Pred 9 leti, ko

TRETJA FATIMSKA SKRIVNOST

Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman objavlja v zadnji številki Duhovnega življenja jasno razlago, kaj naj razumemo pod skrivnostjo, ki jo mora Lucija še razodeti. Po uvodu pravi takole:

»V sedanosti smo na fatimskih skrivnostih pričla, kako nastajajo 'legende' in se čisto nekritično ponarjavajo in se jim vedno kaj novega prideva.

Vse mogoče se o njej trdi: da je papež dobil prepis Lucijinega zapisa tretje skrivnosti in da, ko ga je prebral, se je onesvestil; da se ne sme objaviti prej ko leta 1960, da se bo torej tega leta nekaj odločilnega zgodilo; eni pravijo, da nekaj groznega, menda bo poginilo tri četrtnine človeštva; drugi trdijo, da se bo tedaj izkazala zmaga Marijinega brezmadežnega Srca. Sama ugibanja!

Fatima spada v škofijo Leira. Je to stara škofija, ustanovljena leta 1545 (84 let za ljubljansko), pa je bila 1881 zatrta in ozemlje dodeljeno nadškofiji v Lisboni. Obnovljena je bila neposredno po fatimskih dogodkih 17. januarja 1918. Za prvega škofa je bil leta 1920 imenovan škof Jožef Alves Correia

nebeško kraljestvo je večno in pomeni našo največjo srečo, našo resnično in nesmrtno blaženost. Človeških želja ne more docela izpolniti nihče razen Boga, ki nas je ustvaril. Zatorej iščimo z vsemi silami Boga! Ljubimo Njega, ne pa mrtve stvari! Kdor najde Boga, je z Njim našel vse. Bog je naš vsestranski oskrbnik in najboljši Oče. Samo On je naša prava sreča. — Zveličar nikakor ne izključuje potrebne in primerne skrbi za telo in njegove potrebe, a prepoveduje pretirano skrb in hlastanje po odvsnem bogastvu. Obsoja tkzv. materializem, t. j. naziranje in življenje tistih ljudi, ki iščejo samo denar, premoženje in ugodje tega sveta; tistih, ki živijo samo za ta svet in mislijo na časno blagostanje svojega telesa, ne skrbijo pa predvsem za večni blagor svoje nesmrtno duše. Treba si je zaslužiti nebesa! Nismo ustvarjeni za zemljo ali za denar, ampak za Boga. Večne smrti, reši nas, o Jezus!

je Mao poveljeval še majhni komunistični tolpi, je zajel patra Devine-a in ga dal ustreliti. Učenci Pitsburga izvajajo sedaj pisemsko križarsko vojsko, s katero zahtevajo izpust franciškanskega patra Cirila Wagnerja.

MOZ IN ŽENA REDOVNIKA

Bivši oficir španske vojske Manuel Aleman de la Sota je bil posvečen v duhovnika v samostanu bosonogih karmeličanov blizu Avile. Mašniškemu posvečenju je prisostvovala tudi njegova žena, ki je sedaj redovnica karmeličanskega reda. Navzočih je bilo tudi več ministrov in vojaških dostojanstvenikov.

Poročeni mož lahko postane duhovnik samo s privolitvijo svoje žene, če žena istočasno vstopi in postane članica kakega reda s strogo klavzuro.

NAJPREJ SUZENI, POTEM ZDRAVNIK

V starosti 90 let je umrl v Kerema v Tanganjiki zdravnik Adrijan Alimen. Rojen je bil v Sudanu in kot otroka so ga prodali v suženjstvo. Beli očetje so ga potem odkupili in poslali na Malto, kjer je študiral in postal zdravnik. Po dovršenih študijih je posvetil vse svoje moči službi Cerkve in je podpiral delo misijonarjev.

NOVI BLAŽENI

Dne 21. oktobra bo sv. oče slovesno proglasil med blažene papeža Innocenca XI., ki je umrl svetniške smrti 12. avgusta leta 1686. Rojen je bil v Comu, pozneje je bil škof v Novari, zato računajo, da bo prišlo iz obeh krajev v Rim veliko vernikov. Prav tako bo za 21. oktober prišlo v Rim veliko število Avstrijev, kajti se vedno živi med avstrijskimi verniki spomin na svetniškega papeža Innocenca XI., ki je Dunaj rešil pred turškimi napadi.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

KONCERT SLOV. PEVSKEGA ZBORA V BUENOS AIRESU

Pod okriljem Visoke šole za gospodarstvo v Buenos Airesu je v preteklem mesecu pevski zbor »Gallusa« priredil koncert, na katerem je poleg Bacha, Gallusa-Petelina in drugih izvajal tudi slov. skladbe Vrabea, Lajovica, Adamiča, Tomca, Kimočevca i. dr.

V prostorni dvorani enega najlepših hotelov argentinske prestolnice so se zbrali številni odlični gostje, katerih večina je pripadala podpornikom, predstavnikom in profesorjem Visoke šole. Ob tej priliki je vodstvo Visoke šole izdalo posebno koncertno knjižico, v kateri izraža javno zahvalo zboru »Gallusa« in njegovemu vodji, in v zgoščenih obliki prikazuje pot slovenskih zborov v Avstriji in Italiji ter ustanovitve »Gallusa« v Argentini.

Koncert je odlično uspel in znova potrdil glas tega pevskega zbora in njegovega pevovodje kot enega vodilnih pevskih zborov v argentinski prestolnici.

RAZSTAVA SLOVENSKE UMETNICE

Znana slovenska umetnica, Bara Remčeva, je priredila v umetniški galeriji Huelm v Buenos Airesu razstavo svojih najnovejših del, ki je trajala od 2. do 14. julija. Otvoritve razstave so se udeležili vsi v Buenos Airesu živeči člani Narodnega odbora za Slovenijo, predstavniki raznih slovenskih kult. organizacij in ustanov, učenci Umetniške šole SKA (Slovenske Kulturne Akeije), zastopniki slov. tiska ter veliko prijateljev slovenske umetnice ter občudovalcev njene umetnosti. Na razstavo je prišlo tudi veliko hrvatskih kulturnih delavcev ter lepo število argentinskih umetnikov.

Bara Remčeva se je v svet svoje nove domovine tako zživela, da je bilo na razstavi njenih najnovejših del opaziti veliko motivov, vzeti iz argentinskega okolja. Prav zato so njene umetnine vzbudile veliko zanimanja med Argentinci, ki so se za slike kar trgali, tako da je umetnica dobila že nešteto naročil za naprej.

Razstava je odlično uspešna. Navdušenje javnosti in zelo številen obisk sta bila ponovni izraz priznanja že znani slovenski umetnici.

Naša javnost pozna Baro Remčevovo predvsem iz številnih posnetkov njenih del, ki jih od vsega začetka prinaša »Meddobje«, revija SKA v Argentini.

ODMEV OBSODBE G. SIMČICA V ZDA

Ko navaja ozadje procesa zoper č. g. dekana Simčiča, ki ga je tudi naš list objavil, komentira clevelandska »Ameriška domovina« vzroke procesa. Pri tem poudarja zlasti to, da je bil dekan Simčič obsojen predvsem zaradi tega, ker je izstopil iz Cirilmetodijskega društva, ki je vedno bolj podložno režimu. Nato piše: Ker je g. Andrej Simčič eden najuglednejših duhovnikov na področju jugoslovanskega dela goriške škofije, je razumljivo, da bo imel njegov zgled močan vpliv na ostalo tamkajšnje duhovščino. Imenovani gospod je pokazal svojo neu-

Lucijin zapisnik prebrati, pa ni hotel. Vzel je zapečateno pismo v varstvo in ga ima še vedno shranjeno, ne da bi vedel za njegovo vsebino. Lucija pa je želela, da bi skrivnost vendar prej ali slej objavili. Dobila je od škofa obljubo, da bo pismo odprl in vsebino svetu oznanil ob njeni (Lucijini) smrti ali pa leta 1960, kar bo pač prej nastopilo.

ZAKLJUČKI

Gotovo je torej: Ne obstaja noben prepis Lucijinega pisma, papež ga potemtakem ni mogel dobiti v roke. Nihče ne ve za vsebino. Škof leirijski bi mogel in smel pismo objaviti vsak čas, ako bi hotel; ni vezan na leto 1960. To leto je Lucija določila po svoje, ne po kakšnem naročilu Matere božje. Ako bi škof leirijski umrl pred letom 1960, bi njegov naslednik smel takoj objaviti Lucijino pismo, če bi seveda hotel. Ako pa bi Lucija pred letom 1960 umrla, bi škof po obljubi, ki jo je Lucija dal, njeno pismo takoj objavil, čeprav bi se ne bilo leto 1960.

Iz teh zgodovinskih dejstev se ne da nič sklepati, da bo leto 1960 posebno usodno za človeštvo.

(Opomba uredništva: Podnaslove smo dodali mi.)

strašnost se v letih pred vojno in med njo, tako tudi tokrat ni klonil.

Ko ga titovci niso mogli prisiliti k spremembi stališča v pogledu Ciril-Metodovega društva, so ga spravili na osnovi krivega pričevanja pred sodišče in ga proti vsem zakonskim določbam in proti v ustavi zajamčeni svobodi vere in verskih obredov obsodili na pol leta ječe in mu za eno leto prepovedali opravljanje duhovniških poslov.

Ne pozabimo, da se take stvari dogajajo v naši rojstni domovini, v komunistični Jugoslaviji, ki jo sedanja vlada v Washingtonu še vedno smatra za nekako zaveznico ali vsaj podpornico svobodnega demokratičnega Zahoda! Opozorimo svoje zvezne senatorje na to titovsko »demokracijo« in »versko svobodo« ter zahtevajmo, naj se vsaka nadaljnja pomoč komunističnim nasilnikom v Jugoslaviji ustavi!

MIRENSKI GRAD

Možje in fantje iz dolene Vipavske doline so imeli preteklo nedeljo svojo letno duhovno obnovo na Mirenskem gradu. Tu se v svetišču Žalostne M.B. zbirajo vsako leto posamezni stanovci na svoje duhovne obnove, ki so zelo dobro obiskovane. Nedeljska pobožnost za može in fante se je vršila v noči od sobote na nedeljo. Udeležilo se je je nad 400 fantov in mož. Prišli so iz vseh okoliških vasi od Mirna do Šempetra in Rihemberka. Začetek je bil zvečer ob 9. uri s pridigo, nakar je sledilo spovedovanje, od 11. do polnoči ura čiščenja, nato zopet spovedovanje, v zgodnjih jutranjih urah pa sv. maša s skupnim sv. obhajalom in govorom. — Take pobožnosti zahtevajo veliko žrtve od vseh, od udeležencev, ki žrtvujejo noč, in od duhovnikov, ki presede prav tako celo noč v spovednici, drugi dan pa še doma vrše nedeljsko dolžnost. Vendar z veliko poštrevnostjo store vse eni in drugi, da lahko očistijo in okrepijo svoje duše vsaj v eni nočni duhovni obnovi.

Fantje na Goriškem in Tržaškem, ali niso ti vaši vrstniki onstran meje vam vsem v sramoto, ki še v nedeljo k maši nočete iz prevleke nemarnosti?

R A Z N O

TRAGEDIJA NA MOUNT BLANCU

Najvišji vrh v Evropi Mount Blanc je zahteval zopet pet žrtve. Skupina šestih turistov je hotela po vrveh prekoračiti ledenik Brenva, ko se je nenadoma nad njimi utrgal plaz, ki jih je potegnil v globino. Le enemu se je posrečilo, da ga je velika skala obvarovala pred plazom in z nadčloveško močjo je še svojega tovariša obdržal na vrvi, ko je zgrmel s plazom v globino. Ko je prišel do njega, je opazil, da je hudo ranjen, hotel ga je prenesti na varno, a se mu ni posrečilo. Zavaroval ga je z vrvmi in hitel po pomoč. Toda žal se je pozneje prav na istem mestu usul drug plaz, ki je nesrečnega turista odnesel s seboj. Zaradi silno slabega vremena niso mogli še priti do nesrečnih žrtve.

OTROŠKA PARALIZA V CHICAGU

Za epidemijo otroške paralize je v zadnjih tednih obolelo v američkem mestu Chicago okrog 700 oseb. Doslej je umrlo 18 otrok. Avtomobili z zvočniki pozivajo starše, naj dajo čimprej cepiti svoje otroke s Salkovim cepivom.

SREDIPOLETNE POČITNICE V ITALIJI

Ob letošnjem Velikem Smarnu je prispele v Italijo rekordno število tujih izletnikov. A tudi velika italijanska mesta je zapustilo ogromno število ljudi. Iz Rima je odšlo skoro 1 milijon prebivalcev, a kljub temu je bil promet po rimskih ulicah precej živahen vsled velikega dotoka tujece. Vsi hoteli ob obalah in v letovišnih krajih v hribih so bili zasedeni. Čez brenerski prelaz je privozilo vsakih 6 sekund po eno motorno vozilo. Italijansko-francosko mejo pa je prekoračilo čez 4000 avtomobilov in nad 20.000 izletnikov.

Na Tržaškem in Goriškem pa je slabo vreme v prvih jutranjih urah marsikomu prekrizalo načrte. Pozneje se je vreme izboljšalo in računajo, da je zapustilo Trst nad 100.000 ljudi. Zelo dobro sta bili obiskani znani božji poti na »Repentabru« in v Starih Miljah.

Goriška livarna SAFOG in predilnica v Podgorci imata v teh dneh svoje običajne vsakoletne štirinajstdnevne počitnice. Prav tako ima svoje počitnice tudi ladjedelnica v Trzinu. Valed tega se je v teh dneh zlasti povečal dotok kopalec ob seljanski in devinski obali. Sredipoletne počitnice so neobhodno potrebne v živčnosti in napetosti modernega časa, in niso nikak »luksuze«, kakor menijo nekateri. Seveda jih pošteno zasluži le tisti, ki vse leto tudi pošteno dela.

PRI RADIJSKI ODDAJI VERA IN NAŠ ČAS JE V NEDELJO 26. AVGUSTA OB 11.30 NA SPOREDU RAZMISLANJE, KAJ NI KLERIKALIZEM, KI JE POZVETO PO ČLANKU PROF. AHCINA, KI GA JE OBJAVIL V DUHOVNISKI REVIIJ ODNES UNUM.

Strassburško zborovanje

Kritiki krščansko-demokratskih političnih gibanj zahodne Evrope očitajo, da so te stranke po izrednem oživiljenju v prvih povojnih letih sedaj izgubile na svojem zabetu. Te stranke, ki so, kot vsi priznajo, v odlični meri prispevale h gospodarski in kulturni obnovi ter razmahu zadnjih let v deželah, kjer delujejo, da so sedaj postale precej okostenele, da večkrat zanemarjajo resne družbene probleme, da se izživljajo v jalovem protikomunizmu, da jim skratka manjka tiste široke perspektive, ki jo terja današnja doba. Nedvomno je res, da strankam, ki so hkrati demokratične in krščanske, ni vedno lahko izpeljati svojih programov do zacetnega cilja. Neuspeli poizkus z načrtom za Evropsko obrambno skupnost nudi primer, ki izpričuje, kako težko je tem strankam premagati predsodke in prebroditi zapreke, ki jim stoje na poti.

Toda če je potreben še kak dokaz, da je krščansko-demokratska misel danes v Evropi v resnici živa in dinamična, potem nam je takšen dokaz dala »generalna skupščina« mladih krščanskih demokratov v dneh od 26. do 29. julija v Strassburgu.

Tri sto delegatov, ki so se tu zbrali na svojo prvo »generalno skupščino«, je zastopalo krščansko-demokratske stranke iz 18 držav evropskega kontinenta. Kot polnopravni delegati so nastopili tudi pripadniki strank iz držav, ki so danes pod komunistično diktaturo, to je iz Jugoslavije (SLS), Poljske, Češkoslovaške, Madžarske in Litve. Delegati so v svoji končni deklaraciji nedvoumno izpričali, da je njihov cilj združena, svobodna in demokratična Evropa, ki naj vključuje tudi narode, kateri danes še ječe pod diktaturami. Slovenski zastopnik je zbranim delegatom v kratkih in klenih stavkih predložil stanje v Jugoslaviji. Prisotne je opozoril, naj se ne vdajajo utvaram, da bi stiki s komunističnimi režimi in tako tmenovana »skokovita« mogla roditi kake otipljive sadove na polju človeških pravic za prizadete narode. Navzlic pomoči, ki jo je Titova vlada v zadnjih letih prejela od Zahoda in katero cenijo na eno in pol milijarde dolarjev, navzlic temu, da so se vrata Jugoslavije na široko odprla potnikom iz Zahoda, navzlic določenemu slepmišnjenju komunističnega vodstva z »zahodnimi ideami«, se v Jugoslaviji ni v bistvu spremenilo nič. Danes pa, ko se jugoslovanska komunistična zveza vedno bolj vidno vrača v objem ruske boljševiške partije, smo priču novemu valu zatiranja, ki je usmerjeno vprav proti krščanski miselnosti na splošno in proti katoliški Cerkvi posebej. Slovenska ljudska stranka, zvesta svojim idealom iz preteklosti, danes v zamejstvu nosi plamenico svobode za svoj narod in se hkrati solidarno in po svojih močeh pridružuje vsem naporom, ki jih vrši krščanska demokracija v borbi za skupne cilje zedinjene Evrope. Izvajanja slovenskega zastopnika so zbrani delegati toplo pozdravili.

Vendar vprašanja, ki se pojavljajo spričo razdelitve sveta na Zahod in Vzhod, niso bila edini predmet diskusije na zborovanju. Izmed desetih komisij, v katerih se je razvijala debata o tekočih problemih, je bila dejanska samo ena posvečena temu predmetu. Ostale so se ukvarjale s takšnimi konkretnimi vprašanji kot so na primer »Premogovna in jeklarska skupnost«, »Sindikalizem«, »Federalizem« in podobno.

Medtem ko krščanski demokrati, in še posebej mlajše pokolenje, odbijajo komu-

nizem (in tudi materialistični kapitalizem), pa hkrati verujejo, da morejo sami nuditi bolj zdravo alternativo za reševanje perečih vprašanj družbenega in ekonomskega, kakor tudi političnega značaja. Ko je rečeno v končni deklaraciji: »Borba za Evropo se istoveti z borbo za novo družbeno ureditev, ki naj temelji na spoštovanju človeške osebnosti, ureditev, pri kateri gospodarstvo ne bo služilo dobičkom privilegiranih posameznikov ali države, kot to izhaja iz kapitalističnega in materialističnega nauka, ampak bo služilo potrebam vseh, ureditev, pri kateri bo sleherni, brez ozira na razredno ali rasno pripadnost, mogel uživati plodove kulture in bo imel dostop do vodilnih položajev v državi.«

Načela humanizma, socialne pravičnosti in svobode pa nikakor niso nekaj, kar naj ostane pridržano za stari evropski kontinent. Misija krščanske demokracije je vesoljna, kot je vesoljna resnica, na

katero se oslanjajo njeni ideali. Delegati so izrecno pozdravili sorodna gibanja v Južni Ameriki in so obenem proglasili svojo solidarnost z gibanji duhovne preroditve v Aziji in Afriki. Četudi ta gibanja, ki se sedaj porajajo, ne koreninijo v krščanski veri, jih je vendar treba pritegniti k sodelovanju, ker tudi ona odklanjajo materializem in dajejo prednost duhovnim vrednotam. Vprašanja, ki so v zvezi z gospodarskim in kulturnim dvigom tako imenovanih »manj razvitih« dežel Azije in Afrike, so po mnenju mladih krščanskih demokratov dejanska tako važna, da je bilo sklenjeno sklicati v mesecu septembru posebno konferenco za obravnavanje teh problemov.

Na »generalni skupščini« v Strassburgu je človek dobil vtis, da v Evropi v resnici obstaja močno gibanje, — katerega nosilci so predvsem mladi ljudje, — ki potrebuje moderne dobe ne tolažiti samo v smislu določene taktične prilagoditve, marveč hoče dati samonikel, revolucionaren odgovor na sodobne probleme, črpaajo pri tem svoj navdih iz načel, ki so večna in vesoljna. B.G.

OB SKAVTSKEM OGNJU

Kogar je pot zanesla 13. t. m. na Sv. Višarje na oddih ali na božjo pot k Mariji, tega je na večer istega dne čakalo prijetno doživetje. Na Višarjah so namreč že teden dni taborili tržaški slovenski skavti. V ponedeljek 13. t. m. pa so se pripravljali na odhod. Videli smo četo, ki se je s sekirico v roki odpravila v gozd, da nabere goriva za taborni ogenj. Lepo je bilo gledati te mlade fante, kako so mirno in disciplinirano opravljali vsak svoje delo. V medsebojnem občevanju je vladalo res pravo bratstvo: nečednih besed ali prostaškega prerakanja ni bilo med njimi.

Zvečer pri blagoslovu in še drugi dan pri sv. maši smo imeli možnost občudovati njihove ubrane glasove na koru, kar je dalo vsaki pobožnosti čisto svojski pečat.

Po večernem blagoslovu pa smo se odpravili k tabornemu ognju. V teku popoldneva so spretne skavtske roke postavile mojstrsko grmado na gričku ob križu. Prvi plamenčki so iz središča grmade že švigali navzven in objemali suha smolnata debela, ki so stala pokončno v obliki spodaj razširjenega snopa. Kmalu se je vsa skavtska družina razporedila okrog ognja. Mogočni plameni pa so v krasni mrzli noči zvalili okrog sebe tudi vse številne goste, ki so se ta dan mudili na Višarjah: Slovence, Italijane in Nemce.

Prijetno kramljanje te mešane družbe je prekinil kratek žvižg skavtskega starešine, ki je s tem dal znamenje, da otvarja taborni spored.

Globoko zbrani smo prisluhnili skavtski molitvi. Skoraj nemogoče se mi zdi, da bi ta čudovito lepa molitev ne obrodila svojih sadov. V kratkem nagovoru je nato skavtski starešina priklical v spomin vse lepo in dobro, ki so ga bratje skavti uživali v teku svojega bivanja na sončnih planinah ob višarskem svetišču in še prej ob Klopinskem jezeru. Tako smo zvedeli, da je vodstvo poskrbelo, da so čas svojega taborjenja res koristno preživeli. Imeli so odmerjen čas za študij, delo in seveda tudi za razvedrilo. Celo »Lascia o raddoppia« ni manjkalo. Oskrbeli so višarski cerkvi tudi novo spominsko knjigo. Po končanem nagovoru je bilo dano znamenje za petje. Iz mladih grl slovenskih skavtov je tedaj veselo odjeknilo od skalnih vrhov

v zvezdnato noč pesem za pesmijo...

Kot otroci istega nebeškega Očeta in Matere Marije, pa so bili povabljeni tudi italijanski in nemški romarji, da se vsak s pesmijo v svojem jeziku udeleži skupnega slavlja. In tako so se med tisočere iskre tabornega ognja dvigale v nebo melodije veselih in poskočnih, potem narodnih in nabožnih pesmi v 4 jezikih, (tudi eno francosko), skavtje pa so končno zapeli še neko latinsko himno.

Med presledki je skavtski starešina pozval člane posameznih čet, da si izberejo ime živali, ki ga hočejo nositi. Vsak je moral nato posnemati gibe odnosno letanje ali skakanje dotične živali, kar je zopet nudilo obilo smeha in dobre volje. Pri sprejemanju in izvrševanju danil ukazov smo opazili pri mladih skavtih veliko resnosti in dostojanstva.

Ob svetlih plamenih tabornega ognja, ki je s svojo blagodejno toploto združil v bratski povezanosti te tri večih tako nasprotno si narode, je človek nehote razmišljal, kako je vendar mogoče, da trpko nacionalno sovraštvo loči in razjeda te narode, ki jim je dolga stoletja sveti luč Kristusove ljubezni.

Kazaleci na uri so se neizprosno pomikali naprej in skavtski starešina je seveda moral misliti na red in zaključek. Pozval je skavte k večerni molitvi. Mladi obrazji so se zresnili; jasno in razločno so izgovarjali plemenite besede skavtske molitve. Sledilo je izpraševanje vesti, kesanje, molitev za pok. brata Franka Stoparja.

Ob koncu se je mlad skavt v imenu vseh bratov skavtov zahvalil v slov., ital. in nemškem jeziku vsem navzočim za udeležbo pri tabornem ognju. Nato je mlajši rod odšel k počitku. Starejši so obilno žerjavico tabornega ognja posuli z zemljo. Okrog nje pa so se še dolgo v noč razlegali smeh in melodije mladih glasov.

Carobna noč: okoli nas veličastni vrhovi gor, nad nami čudovito jasno nebo, posejano z milijoni svetov, ki so nam prijazno mlgljali kot majhne blesteče zvezdice, vmes pa srebrna meglica rimske ceste...

Drugi dan 14. t. m. pa slovo. Zjutraj sv. maša s petjem mladih skavtov, potem zajtrk, pospravljanje in okrog polne zadnje slovo v cerkvi pri Jezusu in Mariji. Pred cerkvijo so odlični peveci prof. Hare-

Pravice narodnih manjšin

Na sitem kongresu Federalistične zveze evropskih manjšin, ki je bil ob Baškem jezeru na Koroskem od 17. do 20. maja, so proglasili naslednja

TEMELJNA NAČELA MANJŠINSKEGA PRAVA

1. Vsaka narodna manjšina ima nedotakljivo in neodtujljivo pravico do ohranitve in zaščite svojega posebnega značaja.

2. Vsaka oseba ima pravico, da sama svobodno odloča o svoji pripadnosti h kakim narodnim manjšinam ali etničnim skupinam. Izjave o pripadnosti ne sme nihče izpodbijati in preiskovati.

3. Vsi pripadniki države uživajo iste državljanske in politične pravice brez kakršnega koli razlikovanja glede na njihovo pripadnost kakim etničnim skupinam ali narodnim manjšinam.

4. Vsak član etnične skupine ali narodne manjšine se sme svobodno posluževati, pisмено in ustno, svojega materinega jezika in ga gojiti, in sicer ne samo v cerkvi in šoli. Vsaka država je dolžna pravico narodne manjšine priznati in ščititi.

5. V večjezičnih ozemljih ima vsak pripadnik kake etnične skupine ali narodne manjšine pravico uporabljati svoj jezik ustno in pisмено v svojih odnosih z vsemi oblastmi in v javnih zastopih v njem razpravljati.

6. Vsaka etnična skupina se želi organizirati kot javno-pravna korporacija ter ima pravico do kulturne avtonomije. Skupina mora biti deležna v sorazmerju s svojo številčno važnostjo podpor iz javnih sredstev.

7. Vsaka etnična skupina ali narodna manjšina, ki je v kakem področju v večini, ima pravico do krajevne avtonomije v tem področju.

8. Vsaka etnična skupina ali narodna manjšina ima pravico biti sorazmerno zastopana v državnem zboru in samostojni samoupravnih zastopih. Pripadniki manjšine, ki so člani kakega urada, ne smejo biti brez svojega pristanka premeščeni v kraje, ki so po etnični sestavi drugačni.

9. Vsaka etnična skupina ali narodna manjšina, kateri bi država krutila pravice, se lahko pritoži na evropsko ali mednarodno sodišče ter prosi za pomoč in zaščito. Nobena država ne sme omejevati ali kaznovati izvrševanja te pravice.

10. Vsaka oseba ima pravico, da se svobodno giblje in da ohrani svoje bivališče v svoji domaćini in v svojem kraju.

11. Države so moralno obvezane organizirati svoje gospodarske zadeve tako, da člani etničnih skupin in narodnih manjšin lahko najdejo zaposlitev v svoji ožji domovini, in to pod takimi življenjskimi pogoji, da niso prisiljeni izseliti se v druge pokrajine iste države, da bi lahko dostojno živeli.

O tem kongresu smo svoj čas poročali.

ja občuteno zapeli še vrsto naših nepozabnih pesmi: Triglav moj dom in druge.

Vsem, brez razlike narodnosti, je bilo težko pri sren, ko smo gledali odhajati naše mlade skavte. Razumeli smo, da nam je ta mladina draga zaradi svoje pristnosti in vedrine; polna je svežih duhovnih sil, po kateri dobri Bog vedno znova obnavlja in ohranjuje svet pred okuženjem.

Vse priznanje skavtskemu vodstvu za neumorno delo in trud.

Rom

Danes smo ponatisnili »Temeljna načela manjšinskega prava«, sprejeta na istem kongresu, zato da vidijo vsi, da pravice, za katere se bori slov. manjšina na Goroskem in Trzaskem, niso kak kapric, temveč temeljne zahteve vseh narodnih manjšin, tudi italijanske v Jugoslaviji. (Ured.)

FILM O LADJI »ANDREA DORIA«

Zdelo bi se nemogoče, da bi filmski režiserji ne uporabili strašne drame o potopitvi »Andrea Doria« v svoje namene. In res so po zadnjih vesteh iz Hollywooda že dva ameriška režiserja začela s snemanjem filma, ki ima za snov potopitev italijanskega prekomornika.

POZABLJIVI REŽISER

Znani filmski igralec in režiser Charlie Chaplin, ki se že dalj časa mudi v Evropi, je dobil nenavaden obisk. K njemu je prišel uradnik ameriškega davčnega urada, ki ga je spomnil, da mora plačati 385 milijonov francoskih frankov davka. Chaplin je ameriški državljan, a živi prostovoljno v nekakem izgnanstvu v Evropi. Sedaj vrti film »Iznani kralj« v New Yorku.

ŽENSKI KOTIČEK

MOLK JE ZLATO

Nikjer ni ta stari rek tako resničen, kakor v zakonu. Zakonska sreča je še mnogo bolj občutljiva in krhka kakor vsaka druga sreča. Nemalokrat je odvisna od pametnega govorjenja, a še večkrat od molka v pravem času. Žena, ki pozna posebnosti svojega moža in ki ji je mar za srečo v zakonu, bo ta pravi čas kmalu spoznala in se po njem ravnila. Naučila se bo molčati tudi takrat, ko bi rada govorila in ko bi v nekem oziru bilo govorjenje upravičeno.

Nikakor ni lahko molčati, posebno takrat ne, ko se žena zaveda, da ima ons prav. Brez dvoma ni pametno, da bi ob takih prilikah žena možu pridigovala ali se celo prepirala z njim. Takšni prepri, tudi če se končajo s spravo, pustijo v srcih obeh nekaj zagrenjenosti. Skupno življenje ni več tako prisrčno in posledica je, da mož išče uteh drugeje.

Toda kaj naj stori v takšnih primerih, če ne sme očitati in grajati, če ne sme jokati in tožiti? Mogoče bi bila nasmeh ali pomilovalna beseda bolj uspešna, kakor dolga razprava. Na vsak način pa je v takem primeru molk — zlato. Če hoče žena svoje pravice uveljaviti, ali če hoče svojega druga prepričati, da ni imel prav, mora zato izbrati primeren trenutek.

Toda tudi druge prilike so, ko je v zakonu molk zlato! Zelo nes pametno ravna žena, ki možu, ko se ves utrujen vrne z dela, začne tožiti o vsakdanjih neprijetnostih, o otrocih, ki je ne ubogajo, o hudobnih sosedih in podobno.

Ljubezniv nasmeh in prijazna beseda v takih primerih mnogo več zaležejo, še posebno kadar se mož vrne domov slabe volje.

Toda, kar je bilo rečeno o ženi, to velja prav tako o možu. Nemalokrat je bolje, da molči, čeprav ga nespametno in lahko-miselno ravnanje žene razburja. Molk je mnogokrat zgovornejši kot besede.

So pa primeri, ko je molk vse prej kot zlato. V takih primerih pa more le prava beseda, izrečena o pravem času, ohraniti srečo v zakonu.

MIRKO FILEJ: 1

W. A. Mozart

Življenje in delo

Slov. kat. akademsko društvo v Gorici je letos v mesecu juniju priredilo dobro uspelo Mozartovo proslavo. S tem so se naši akademiki poklonili spominu velikega Mozarta ob 200-letnici njegovega rojstva. Uvodno predavanje je ta večer imel prof. M. Filej. Ker je Mozart genij, ki pripada vsemu človeštvu, se njegovemu spominu hočemo oddolžiti tudi mi. Zato smo se odločili, da v kulturnem podlistku natisnemo omenjeno predavanje prof. M. Fileja. Naj spozna Mozarta in njegovo življenje tudi širši krog naših bralcev. (Uredništvo)

W. A. Mozart se je rodil dne 27. 1. 1756 v Solnogradu na Avstrijskem. Oče mu je bil Leopold, mati pa Ana Marija Pertl. Oče je bil glasbenik; igral je violino, klavir ter komponiral. Po značaju je bil nekoliko pesimist, toda mož dela, prežet od verskih ter družinskih dolžnosti. V službi je bil na dvoru nadškofa Sigismunda von

Schrattenbacha v Solnogradu kot vicekapelmeister.

Mati je bila veselega značaja ter nadarjena.

Imela sta 7 otrok. Pet jih je kmalu pomrlo. Ostala sta samo Nannerl (Anna Maria) in Wolferl (Wolfgang). Nannerl je bila glasbeno nadarjena ter je postala odlična pianistinja.

Wolferl pa se je rodil 6 let pozneje od sestrice. Drobne, majhne postave z izrazitimi velikimi očmi raste v detinskih letih v prelepem solnogradskem okolju ter v krogu prijazne, vesele družine, kjer je bilo vsakdanje delo in življenje prepojeno z glasbo: oče muzicira in prepeva, Nannerl igra in vadi na klavir, mati vpleta v te zvoke z veselo razgibanostjo vsakdanje družinsko delo.

V takem miljeju glasbenonadarjeni Wolferl občuti globoko privlačnost te muzike, tako da začne še on posedati pri klavirju in z neverjetno intuicijo ubira lepe melodične stavke, ki jih je slišal pri očetovem igranju ter že sam dostavlja iz svojega, kar se mu utrne iz duše.

Oče je kar prevzel od tega otroka, ki kaže tako izredno muzikalično nadarjenost in ga začne z vso izkušnostjo pedagoga

uvajati v smotrni študij klavirja in komponiranja.

S petim letom Wolferl že komponira vesele skladbice. Kako je otrok presrečen, ko vidi, da zmore pokazati melodični svet, ki mu preplavlja vso dušo in sili na dan. Ko oče vidi, kako Wolferl bliskovito napreduje v komponiranju in v igranju na klavir, sklene, da ga popelje na prvo koncertno potovanje obenem s hčerkeco Nannerl.

Domače gospodarske razmere namreč niso bile bogate; koncertno potovanje — tako meni oče, ki je bil praktičnega duha — pa bo prineslo otrokom slavo, družini pa dobiček.

Wolferl ima 6 let, Nannerl pa 11, ko jih oče v letih 1762-63 pelje v Monakovo in na Dunaj. Otroka nastopata skupaj na mnogih koncertih z najlepšim uspehom. Vsem je mala dvojica, posebno pa Wolferl, pravo razkritje čudežnega otrokaglasbenika.

Se večjo slavo kot v Monakovem, doživita na Dunaju.

Na Dunaju je vladala tedaj kraljica Marija Terezija. Pod njenim vladanjem je Dunaj postal izrazito središče kulture.

Dyor sam in vsa aristokracija sta dajala zgled kulturne dejavnosti. V takem ozračju je Mozartovim bilo lahko priti do svojega cilja: namreč pokazati čudežni bisser muzikaličnega genija Wolfganga. In res! Brillantni nastopi na dvoru in v aristokratskih družinah so potrdili sloves in občudovanje, ki se je širilo že po vsej Avstriji.

Toda številni koncertni nastopi so otroka utrudili in zato so se morali vrniti domov. Dostaviti moram, da je bil mali Wolfgang bolj rahle telesne konstitucije, ki ga bo bičala žal celo življenje.

Ko se je v domačem lepem kraju zdravstveno spet opomogel, ga je oče ponovno priklenil k učenju harmonije, kontrapunkta ter kompozicije. Poleg tega se je lotil tudi violine in s svojo nadarjenostjo jo je malu tako obvladal, da so starejši violinisti, ki so prihajali na glasbene večere k Mozartovim, kar strmeli.

Po 6 mesecih intenzivnega učenja sta z očetom ponovno krenila na pot. Oče je hotel, da naj bi ves svet spoznal njegovega čudežnega otroka. Tokrat je bil njihov cilj Pariz-London. Šli so vsi trije: oče, Nannerl in Wolfgang.

Potovali in koncertirali so po raznih mestih.

Povsod so uživali samo zmagoslavje, dokler niso v novembru 1763 dosegli Pariza. Wolfgangu se je Pariz zadel kot začarano mesto. Tudi tukaj je koncertiral. Kako? Ves Pariz, od kraljevskega dvora, do raznih koncertnih dvoran je spoznal in občudoval umetnika-otroka. Wolfgang pa je bil očaran od italijanske in francoske muzike, ki jo je tam slišal. Globoki vtisi so se zarezali v dušo 7-letnega otroka; vtisi, ki se bodo vpletali in zajeli njegovo nadaljnje komponiranje.

Leta 1764 dosežejo London. Mozart je prišel truden od poti, od prekipajočega pariškega vrveža, od bogatih doživetij in se znašel na svojo srečo v mirnem mestu Londonu. Tudi tukaj je dal veliko koncertov in užil slave ter občudovanja! V Londonu je mogel še globlje spoznati italijansko operno glasbo, Haendlove Oratorije ter sonate in simfonije Kristijana Bacha, ki so zanj vsebovale nekaj novega; namreč daljše melodične stavke ter globlji in bogatejši izraz duševnih doživetij.

(Se nadaljuje)

V nedeljo 9. septembra se bo vršila na Opčinah SKUPNA MARIJANSKA PROSLAVA

Tržaški Slovenci vabljeni!

Smola z obrambo slov. obale

Zvedeli smo, da je oblast suspendirala novoizvoljenega nabrežinskega župana Dušana Furlana. Z Nabrežino smo imeli Slovenci ob volitvah pravcato smolo. Ker so komunisti in »Novi lista« propagirali skupno slov.ital. komunistično listo, čes da bi sicer dobili občino v roke Italijani, so volitve izpadle tako nesrečno, da je prišlo v občinski odbor kar šest Italijanov, vsi ostali odborniki pa so bili ali komunisti ali njih sopotniki. Vrhunec nesreče pa je bil, da so nazadnje tudi za župana izvolili komunisti. Da bi pa bila mera še bolj polna, je zdaj oblast tega župana odstavila, čes da nekaj z njegovim državljanstvom ni v redu, ter postavila na čelo brezglavega odbora županovega namestnika, g. A. Skrka. Tudi g. Albin Skrk je bil izvoljen za odbornika kot kandidat komunistične partije, oblast pa mu je poverila županske posle, ker je prejel največ preferenčnih glasov. Brez dvoma je obsodbe vredno, da se ljudem, ki so iz teh krajev doma, osporavajo državljanstvo in dajejo tistim, ki so se priselili iz na stotine kilometrov oddaljenih dežel. Morda pa je ta klavem izid volitev tudi kazen, ker so se nabrežinski Slovenci v tako velikem številu izrekli za komunistične občinske odbornike.

Peče

Romarska cerkva na Pečah pri Boljuncu je obhajala na Veliki Šmaren svoje drugo opasilo, odkar je ponovno izročena božji službi. Zaradi izredno slabega vremena se je vršila samo popoldanska slovesnost z večerno sveto mašo in petimi litanijami. Koliko nas je bilo in odkod? Težko je povedati. Cerkev je bila polna in obraze si videl iz vsake vasi Brega in tudi iz Trsta. Letos so dobile Peče krasen zlat mašni plašč, ki je zaradi svoje barve primeren za vse romarske shode. V soboto 8. septembra na praznik Marijinega rojstva bo zopet služba božja na Pečah. Pridite!

Dolina

Dolina je sicer blizu železne zavese, toda njen župan včasih misli in dela, kakor da je že za železno zaveso. Na izredni seji 30. julija je nastopil odbornik opozicije g. Nikolaj Kosmač iz Boršta. Ker je govoril o stvarih, ki prvemu občanu niso ugajale, mu je pač isti prvi »demokrat« vzel besedo. Sicer si tudi tržaški prvi »demokrat« privošči to razvedrilo, ko noče poslušati dr. Agneletta v Mao-Mao jeziku — kakor se Bartoli izraža o slov. jeziku —, toda dejstvo se s tem ne spremeni: župan, ki vzame besedo odborniku, ker ta obravnava neljube stvari, ni noben demokrat! Ta incident v dolinski občini ni nobena novost, a kljub temu ne ugaja svobodnim ljudem, ko se zgodi. G. Kosmača in odbornike v opoziciji vabimo, naj neustrašno nastopajo in zagovarjajo korist pravih demokratov v občini.

Na tej seji so odobrili honorar raznim občinskim komisijam, dalje 100.000 lir letne najemnine za občinsko hišo v Boljuncu, ki jo porablja financa, 350.000 lir za ureditev ceste pri športnem igrišču v

Boljuncu in 1.246.000 lir za nakup novega občinskega avtomobila. Odobrili so tudi pogodbo s TELVE za telefonsko napeljavo v Mačkoviče, Boršt, Riemanje in na Pesek. S tem program ni bil izčrpan in delo se bo nadaljevalo na drugi seji.

Ko navadni dolinski občani gledajo razmetavanje denarja na primer sedaj pri športnem igrišču v Boljuncu, si pač mislijo, kako bo v občini takrat, ko bo konec državne denarne podpore. Pasivna občina, kakor je Dolina, bo takrat v veliki krizi.

Greta

† P. SIMEON PASSERINI

V ponedeljek 20. avgusta je umrl v glavni bolnici p. Simeon Passerini, predstojnik karmeličanov na Greti. Rodil se je pred 69 leti blizu Bologne. Pred dvajsetimi leti je ustanovil karmeličansko naselbino na Greti in tri leta kasneje se mu je posrečilo zgraditi ondaj cerkev in samostan. Bil je goreč redovnik, zelo izobražen, sloveč govornik, ki je govoril s prižnjo velikih bazilik na polotoku in v Trstu. Ljudem je storil marsikaj dobrega in ostal bo mnogim v trajnem spominu. Škoda je le, da se nihče izmed teh redovnikov na Greti ni naučil slovenščine, ker bi znanje tega jezika, ki ga govorijo prebivalci okrog karmeličanov, moglo povečati slavo božjo in Marijino in pridobiti mnogo duš, za kar se vneti redovniki na Greti trudijo.

Rojan

Slovenci iz Rojana zelo radi hodimo na božja pota. Opazili smo, da smo bili v Oropi najbolj številno zastopani, saj nas je bilo od skupnega števila 300 kar 50 iz Rojana. V soboto 25. avgusta pa gremo na Sv. Višarje. Nabralo se nas je za dve korieri. To romanje je sicer namenjeno v prvi vrsti pevskega zboru, a se tudi drugi radi pridružimo zraven. Saj je še lepše, če je veliko petja zraven. Pa nikar ne mislite, da nismo pravi romarji. Na Višarjah bomo vsi pristopili k svetemu obhajilu. Sreca mora biti čisto, če hočemo, da bo Marija z dopadanjem poslušala naše prošnje in nas tudi uslišala.

Trebče

Preteklo sredo 8. avgusta je umrla v Trebčah Marija Čuk. Na zadnji poti so jo spremljali skoraj vsi vaščani in s tem pokazali, kako zelo je bila priljubljena in spoštovana. Neomajno trdna vera ji je dajala jasen pogled na življenje, ki je bilo zato tudi idealno usmerjeno: žrtvovati se za bližnjega in za večjo čast božjo. Bila je z vso ljubeznijo predana svoji družini, a tudi za božjo čast ni štedila svojih moči; skrbela je z veseljem za olepšavo domače cerkve ter krasila teden za tednom oltarje s cveticami. V veliki meri je bila obiskana s trpljenjem, ki ga je skrito in junaško darovala Boga v spravo in po njenih A.M. — Zato je bilo njeno kratko življenje — 53 let — tako bogato na dobrih delih. Vsi čutimo, kaj smo izgubili s smrtjo pok. Marije ter prosimo Boga, naj ji bo plačnik za njeno zvesto službovanje; družini in sorodnikom pa naše iskreno sožalje.

Zahvala

Prezv. g. nadškof se pristočno zahvaljuje vsem, ki so mu ob priliki godu izrazili voščila in izraze vdčnosti. Ker mu ni mogoče, da bi se vsakomur posebej zahvalil, se po »Kat. glasu« vsem zahvaljuje.

Štandrž

V ponedeljek 26. avgusta bo prenos zemeljskih ostankov dr. Antona Brumna iz Senigalije na tukajšnje pokopališče. Pred devetimi leti je dr. Brumen umrl kot begunec v taborišču v Senigaliji. Po rodu je bil Primorec, saj se je rodil v Nabrežini dne 13. 6. 1891. Njegov oče je bil železniški uradnik in tako se je družina preselila v Štandrž ter bivala v Pristavi tik sedanje mestne klavnice v ul. del Carso. Dr. Brumen je tako postal naš vaščan. Pa

prvi vojni je ostal v Sloveniji in dosegel čast glavnega tajnika in legalnega konsulent pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. Sedaj ga prenesejo na naše pokopališče, da bo tu počival poleg svojega očeta, ki je prav tako tukaj pokopan. Tako bo na štandršem pokopališču dobil svoje večno domovanje nov odlični goriški rojak. Bog daj mir njegovi duši! Pokopali ga homo s sv. mašo, ki bo ob 9. uri, nakar bo sledil pogreb.

Gabrje

V nedeljo je prevz. g. nadškof izvršil v naši duhovni pastoralno vizitacijo in podelil zakrament svete birme kar 68 birmancem.

Nadpastirja smo slovesno sprejeli ob okusno ozaljšanem slavoloku. Po dobrodošlici, katero so izrekli vladiki razni

zastopniki z g. župnikom na čelu, smo v lepem redu šli v cerkev sv. Nikolaja, zares lepo okrašeno. Prevzvišeni je daroval sv. mašo in po evangeliju spregovoril pristrane besede vzpodbude h krepostnemu življenju. Med sv. mašo je deloma prepeval mešani zbor pod vodstvom učitelja g. Emila Lasiča in deloma je vsa cerkev glasno molila. Svetostna zbranost je zajela vse ljudi, ki so občutno doživljali osrečujočo lepoto bogoslužja.

Po opravljeni sveti daritvi so naši birmanci pokazali, kako obvladajo krščanski nauk, nato pa je sledila delitev zakramenta svete birme. Gospod nadškof je nato ponovno spregovoril birmancem, botrom, starišem in vsem pričujočim, opominjajoč, naj bodo vedno vsi zvesti vojščaki Kristusovi. Vsem je podelil apostolski blagoslov.

Škofijski nadpastir je nato izvršil predpisano pastoralno vizitacijo. Pozanimal se je za versko-nravno življenje v duhovni in začetni smernice za nadaljnje versko življenje.

Vrh. Sv. Mihaela

Ob priliki pastoralne vizitacije gabske duhovnije je g. nadškof obiskal tudi podružno cerkev sv. Mihaela na Vrhu. Skupina dvanajstih motociklistov, vaških fantov, ga je kot častna štafeta spremljala do slavoloka, kjer mu je bila izrečena dobrodošlica.

Cerkev je bila tokrat vse premajhna za številne vernike, katerim je g. nadškof spregovoril očetovsko pristočno. Poudaril je, da so mu vsi škofljani, italijanskega ali slovenskega jezika, enako dragi in da zato hoče, da ob njegovih obiskih v slovenskih vaseh slovenski duhovnik tolma-

či vernikom njegove besede.

Pozval je vse vernike, naj se zgrnejo krog svojega gorečega g. župnika, da se poveča cerkev in zgradi zvonik in se tudi drugače ustvarijo pogoji za cvetočo versko življenje tudi na Vrhu.

Duhovne vaje

V uršulinskem samostanu v Gorici smo pretekli ponedeljek zaključili letošnji tečaj duhovnih vaj. Vodil ga je č. g. Cvetko Zbogar iz Gorice z ono požrtvovalnostjo in temeljitostjo, ki ga povsod odključuje. Številne udeleženke z Goriškega in tudi s Tržaškega so mu za njegov trud iskreno hvaležne in so to pokazale zlasti ob slovesu, ko jim je bilo žal, da je duhovnih vaj že konec. Eno pa moramo obžalovati pri letošnjih duhovnih vajah, da so se v tako majhnem številu odzvale ravno najmlajša dekleta, ki so duhovnih vaj najbolj potrebna. Je to znamenje, da je v novih rodovih vedno več materializma? Upajmo, da ni to vzrok.

Sovodnje

Neizprosna bela žena ne prizanaša nobenemu. Pretekli teden je s koščeno roko segla tudi po nas in izrgala iz naročja svoje družine ljubljenskega 38-letnega Zorkota Pisk. Ta je bil v vasi priljubljen, a zavrata bolezen ga je pred časom priklenila v bolnico in je tu po dolgem bolehanju spravljen z Bogom izdihnil dne 13. avgusta. Lep pogreb, ki se je vršil v domači vasi, je pričal, da so Sovodenjci pokojnika ljubili.

Gospod mu bodi pravičen sodnik!

Mladi vdovi, štiri letnemu sinčku, mami, sestri, bratom ter ostalim sorodnikom naše globoko sožalje.

RAZNE NOVICE

NAJMLAJŠI ITALIJANSKI ŠKOF

Dne 30. julija je bil slovesno imenovan za messinskega škofa msgr. Fiorenzo Angelini, dosedanjí asistent moške katoliške akeje. Msgr. Angelini ima 40 let in je sedaj najmlajši italijanski škof.

OSREDNJA STAROST KARDINALOV

Osrednja starost kardinalov sv. kolegija, ki je po zadnjem konzistoriju leta 1945 dosegla 70 let, se je sedaj dvignila na 72. V teh dneh je dosegel častljivo starost 90 let kardinal Rodriguez iz Santiaga, ki je edini za kardinalom Verde prekorščil ta redki jubilej. 11 kardinalov je prekorščilo 80. leto, 23 pa 70. leto. Najmlajši kardinal našega časa je sedaj genovski nadškof Giuseppe Siri, ki ima 50 let in je bil pred štirimi leti povzidan v kardinalo čast. Sveti kolegij ima trenutno 61 kardinalov, izmed katerih je 21 Italijanov, 7 Francozov, 4 so iz Združ. držav, 4 Španci, 3 iz Brazilije, 2 Argentineca in po eden iz sledčih držav: Belgija, Irak, Ar-

Ob rudarski nesreči v Belgiji

Bridko nas je zadelo, ko smo po radijskih sprejemnikih slišali vest o strašni nesreči, ki je zadela belgijske in italijanske rudarje v Charleroi. Ne mislim tu soditi, kdo in kaj je krivo te nesreče. Kljub temu ni mogoče molče mimo dejstva, da so ravno v Belgiji take nesreče bolj pogoste kot drugod in zahtevajo več žrtev.

Treba bi bilo belgijsko socialistično vlado vprašati, ali je v rudnikih vse poskrbljeno, kar današnja tehnika nudi, da se varujejo življenja rudarjev. Tu ne gre za dejstvo, da so med posrečenci tudi ital. rudarji, temveč tu gre, kot je lepo dejal minister za delo Vigorelli, za rudarje, za delavce, in ti imajo samo en obraz, obraz trpečega ljudstva in naj pripadajo katere-mu koli narodu. Bog nam je ukazal ljubiti svoj poklic in včasih ga ljubiti tudi za ceno življenja. Ali v danem primeru ne gre več za posamezno življenje, ampak gre za množično pošiljanje v smrt nedolžnih ljudi, kot v žrelo kapitalističnemu molohu. Želimo, da bi bile žrtve v Marcinelle glasen klic vsem, da se ne more odlašati s potrebnimi ukrepi, da se zagotovi varnost delavcem, pa naj bo za ceno še tolikih materialnih žrtev. Eno človeško življenje velja več kot vse milijarde kapitalistov. Upamo, da nam ne bo treba v bodoče zapisati, da smo se varali, ko smo s tolikim zaupanjem in optimizmom zrl v Evropsko jeklarsko in premogovno skupnost ter v Združene države Evrope.

Ko se oglašajo ljudje iz vse Evrope v solidarnosti z žrtvami v Marcinelle, mislim, da bi bilo prav, ko bi tudi tu v našem rudniku v Rajhlu vzeli kodo pobudo v roke, da bi tudi mi kaj darovali za družine naših nesrečnih tovarišev.

Rudar

menija, Avstralija, Čile, Kuba, Ogrska, Kitajska, Ekvador, Jugoslavija, Irska, Poljska, Kolumbija in Indija.

NAJVIŠJA TELEVIZIJSKA ANTENA

Najvišjo televizijsko anteno imajo v New Yorku. Meri 335 metrov.

GIZDAVI FILMSKI IGRALCI

Ameriška komika Jerry Lewis in Dean Martin sta na glasu, da imata zelo veliko oblek. Jerry si da napraviti vsako leto 60 do 70 oblek; Dean je nekoliko bolj skromen in ne gre preko 40 oblek letno. Hudobni jeziki pa pravijo, da imata oba zelo malo okusa za lepe obleke.

DAVEK NA TELEVIZIJSKE ANTENE

Občinski svet v nemškem mestu Ansbach je določil 3 DM (ca 450 lir) davka na televizijske antene, ker jemljejo zračni prostor, ki je občinska last.

FILM O STALINOVH GREHih?

Američan Darryl F. Zanuck je ponudil sovjetski vladi svoje sodelovanje za izdelavo filma o zločinih Josipa Stalina. Sovjetski uradnik za kulturo pri sovjetskem veleposlanstvu v Washingtonu pa mu je odgovoril, da je njegova pomudba vzbudila veliko nevoljo pri sovjetskem ministru za kulturo. Zanuck pa pravi, da se vseeno ni odpovedal svojemu načrtu.

PRAZEN VOZ

Preteklo nedeljo je prispela v Milan večja skupina italijanskih rudarjev, ki so bili zaposleni v rudniku Marcinelle. Sprejela jih je velika množica ljudstva in časnikarjev. Časnikarji so se začudili, zakaj je zadnji voz prenatrpanega vlaka prazen. Tedaj so rudarji pojasnili, da je bil zadnji voz namenjen italijanskim rudarjem iz Marcinelle, ki so hoteli prebiti doma svoje počitnice. Voznino so že plačali, a svoje domovine ne bodo nikdar več videli. Našli so smrt pri strašni nesreči v belgijskem rudniku. Nihče izmed preostalih rudarjev ni hotel zasedeti njihovih prostorov, raje so vso pot stali in na ta način vsaj nekoliko počastili spomin svojih mrtvih tovarišev. »Bila je to za nas le neznamna žrtve v primeri z žrtvijo lastnega življenja, ki so jo doprinesli naši sodelavci.« je pojasnil neki rudar.

V zvezi z nesrečo v rudniku Marcinelle je milanski dnevnik »Il Popolo« objavil pretresljiv apel na vse italijanske delodajalce, naj bi preskrbeli delo vsem tistim italijanskim rudarjem, ki se mislijo vrniti v domovino. Zadnja rudarska nesreča v Belgiji je prizadela predvsem Italijane, saj je med 254 zasutimi rudarji 139 Italijanov. V ostalih belgijskih rudnikih pa dela okrog 50 tisoč ital. rudarjev. Mnoge je vest o nesreči v Marcinelle tako pretresla, da so zaprosili za vrnitev domov. Apel milanskega dnevnika je že našel precejšen odmev med italijanskimi delodajalci.

ODPRL JE 108 GORSKIH POTI

Gabrijel Franceschini, znani gorski vodnik iz San Martino di Costrozza, je odprl novo pot čez steno Cima Vezzana (3193 m). Skupno s svojim prijateljem Brunom Ferrarijem iz Monze je po vrh premagal vzpetino četrte stopnje in si tako priboril primat, da je otvoril nič manj kot 108 gorskih poti čez nevarne stene in prelaze.

DVIGNILI SO IZ MORSKEGA DNA PODMORNICO »MEDUSA«

Po štiridesetih letih se je nekemu vlačilu posrečilo, da je dvignil z morskega dna v bližini Benetk potopljeno podmornico »Medusa«. Medusa se je potopila dne 10. junija 1915, potem ko jo je zadela sovražna mina. V njenem trupu so še našli trupla mrtvih mornarjev.

OBVESTILA

GORIŠKIM DUHOVNIKOM. Nadškofijski ordinariar sporoča:

1. Župnijski izpiti bodo v dneh 18. in 19. sept. 1956.
2. Štiriletni izpiti (novensilia) dne 20. sept. 1956.
3. Duhovne vaje za duhovnike bodo v malem semenišču v Gorici v dneh 23.-29. sept. 1956. Pridigoval bo p. Klement, apostolski pridigar.

ZA MOZE IN FANTE se začnejo duhovne vaje v goriškem malem semenišču v soboto 25. t. m. Udeleženci naj bodo v zavodu do 6. ure zvečer. S sabo naj prinesejo posteljno perilo. — Duhovne vaje se zaključijo v sredo 29. avg. zjutraj.

DUHOVNE VAJE V TRSTU. V četrtek 6. sept. ob 7h zvečer se prično duhovne vaje za dijakinje; zaključek v ponedeljek zjutraj 10. sept. V slučaju, da se bo prijavilo dovolj abiturientk, se bo ta tečaj vršil le zanje, za ostale dijakinje pa bi bile v tem slučaju duh. vaje po 16. sept. Na praznik Marijinega imena, v sredo 12. sept. pa se bodo ob isti uri zbrala vsa ostala dekleta k duh. vajah, ki se bodo zaključile v nedeljo zjutraj 16. sept.

Oba tečaja 3-dnevni zaprtih duh. vaj bosta pri slovenskih čč. šolskih sestrah pri Sv. Ivanu (ul. delle Doocce, 36.)

Vsaka udeleženka prinese s seboj 2 rjuhi in prispeva za kritje stroškov 2000 lir. Obojne duh. vaje bo vodil msgr. dr. Fr. Močnik iz Gorice.

Priglasite se voditeljcem posameznih krožkov ali pri svojem dušnem pastirju do 2. oz. do 8. septembra.

MARIJANIŠČE: Vodstvo vzgojnega zavoda Marijanišče na Opčinah obvešča, da je trenutno še nekaj razpoložljivih mest; hranijo se za dijake srednjih šol. Čas za priglasitev v zavod je do 10. septembra.

Fant, ki želi biti sprejet v Marijanišče, naj vloži pismeno prošnjo (velja tudi za one, ki so že bili gojenci). Novinci morajo prošnji priložiti: a) krstni list, b) zadnje šol. spričevalo, c) izjavo župnika o vrednosti fanta in č) zdravniški izkaz o zdravstvenem stanju prosilca. Vzdrževalna znaša 11.000 lir; revnim, če se odlikujejo v učenju in vzornem vedenju, se mesečina z ozirom na gospodarsko zmogljivost staršev delno zniža.

Od staršev in drugih poklicnih vzgojiteljev mladine zavisi, da bodo zlasti bolj sposobni dečki v kritični razvojni dobi imeli res varno vodstvo pri oblikovanju svojega značaja. — Ob primerem številu dijakov, če bodo hodili ob istem času v šolo, bo zavod skušal oskrbeti lastno prevozna sredstvo, tako bi gojenci zgubili veliko manj časa za prevoz v mesto kot s tramvajem.

IZPITI NA SREDNJIH ŠOLAH. Jesenski rok izpitov (sprejemnih in popravnih) se prične na vseh srednjih šolah v ponedeljek 3. septembra ob 8.30. Mature se začnejo v torek 25. septembra, tudi ob 8.30. Podroben vrstni red je izstavljen na razglasni deski vsake šole.

DAROVI

DAROVI ZA SLOV. SIROTIŠČE: Ob smrti drage mame poklanja namesto cvetja ob pogrebu Danica Zavodlav iz Štandreža 1000 lir.

Iskren Bog povrni! Blage pokojnice se bomo spomnili v molitvi.

ZA MARIJANIŠČE daruje M. P. iz Trsta 1000 lir.

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici